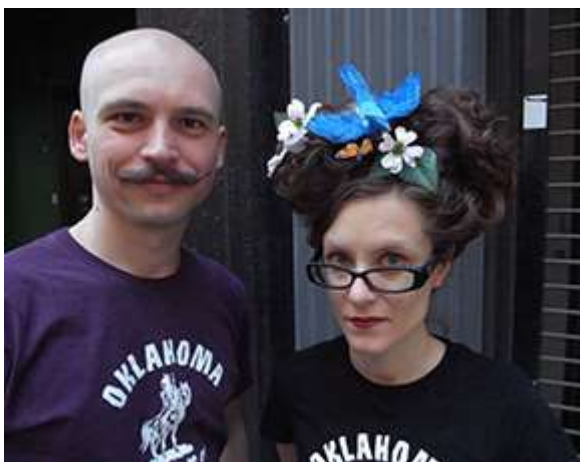

F U N D A M E N T A L S Z B Z Q S X * G R X J K
~~F E S T I V A L J Q M L G Ý N O L D A V I D E A R~~
D N 1 7 P **2 2 > 2 6** J E U ~~T H E A T R E W~~
 S L A T # E U F K R T > S E P T E M B E R O V E †
~~L A N O I T A N R E T N I M E D Z I N Á R O D N Ý~~

Svetoznámy divadelník pôvodom zo Slovenska sa predstaví historicky po prvý raz na domácej pôde – na Divadelnej Nitre 2017!

Pred 25 rokmi odišiel zo Slovenska do USA a stal sa jedným z najúspešnejších súčasných divadelných tvorcov vo svete. Historicky po prvý raz majú slovenskí diváci možnosť spoznať tvorbu Pavla Lišku, rodáka zo Skalice, na blížiacej sa Divadelnej Nitre 2017. Do svojho 26. ročníka festival vstúpi 22. septembra 2017 s témou obracajúcou sa k základným hodnotám života človeka a spoločnosti – #FUNDAMENTALS.

Po slávnych festivaloch konečne doma

The Nature Theater of Oklahoma, ktoré založil Pavol Liška pred desiatimi rokmi so svojou partnerkou Kelly Copperovou v New Yorku, patrí k najoceňovanejším off-off broadwayským skupinám nielen v Spojených štátoch amerických, ale aj v Európe. Po hostovaní na prestížnych festivaloch, medzi inými aj na Festivale d'Avignon či festivale Theatertreffen v Berlíne, otvoria 22. septembra 2017 Medzinárodný festival

Divadelná Nitra inscenáciou **PRÁVO NA ŠŤASTIE**, ktorá skúma a ironizuje povestný „americký sen“ v takmer tarantinovskom štýle.

A je to práve Pavol Liška, ktorý môže o „americkom sne“ hovoriť plným právom. Do USA odišiel v roku 1991 ako čerstvý 17-ročný maturant po tom, čo ho na Slovensku neprijali na vysokú školu. „V Amerike som našiel, napriek všetkým omylom a skúškam, to, čo som mal

rád, a plne som sa tomu oddal. Nemyslel som na americký sen, už vtedy sa mi zdal, rovnako ako teraz, ako klišé. Realita je kdekoľvek priveľmi tvrdá na to, aby sa stala snom,“ hovorí dnes Pavol Liška, ktorý v USA žije a tvorí už 25 rokov.

Umývač riadu, ktorý miloval umenie

Jeho úspechom na medzinárodnej divadelnej scéne však predchádzalo podľa vlastných slov 15 rokov tvrdých pracovných skúseností. Prešiel si aj pozíciami ako umývač riadu v mexickej reštaurácii, strážnik v tanečnom štúdiu či v múzeu a zbieral aj divé kvety v močiарoch New Jersey. „Všetky zarobené peniaze sme investovali do našej umeleckej práce, na ktorú sme mali čas len po večeroch a cez víkendy. Nemali sme ani najmenšiu nádej, že by sme sa umením niekedy dokázali užiť, ale robili sme to s vášňou a oddanosťou, akoby to bolo najdôležitejšou vecou v živote. A to aj vtedy, keď v divadle, alebo skôr v miestnosti, ktorú sme si prenajali, sedelo päť ľudí – štyria naši kamaráti a jeden, ktorého sme stiahli z ulice,“ spomína si Pavol Liška.

Čo je v skutočnosti osobné šťastie?

Unikátne dielo **PRÁVO NA ŠŤASTIE**, ktoré prichádza na Divadelnú Nitru, sa vracia k základnému dokumentu Spojených štátov amerických, k Deklarácii nezávislosti. Tá kladie „budovanie osobného šťastia“ medzi „neodcudziteľné práva“, ktoré všetkým ľuďom dáva Stvoriteľ, a ktoré je vláda poverená chrániť.

Čo však v skutočnosti je toto „osobné šťastie“? K čomu všetkému nás toto naše „základné právo“ oprávňuje? Čo všetko si ním môžeme a chceme ospravedlniť? Čo zlé sa v jeho mene napácha? Koľko (amerických) snov stroskotalo a ostalo len zničené bojové pole? Aj to sú otázky, ktoré vyvoláva táto inscenácia.

TRAILER PRÁVO NA ŠŤASTIE

“Právo na šťastie však nie je vážna spoločensko-politická kritika, skôr tanečno-poetická fraška s prvkami archaických kovbojských tancov,” opisuje členka Umeleckej rady Divadelnej Nitry Martina Vannayová.

Vysoké s nízkym

Dielo vzniklo v spolupráci umeleckého dua Liška – Copperová z newyorského Nature Theater of Oklahoma a medzinárodného tanečného divadla EnKnapGroup zo slovinskej Ľublany. Najskôr si rok a pol vymieňali klasické listy s každým tanečníkom zvlášť. To bol podklad pre vznik textu, ktorý nakoniec napísal Pavol Liška s Kelly Copperovou vo veršoch.

V texte sa mieša „vysoké“ s „nízkym“, banalita jazyka s filozofickými odkazmi v originálnom štýle a to všetko v intenzívnom a bravúrnom prednese členov EnKnapGroup, ktorí pochádzajú zo šiestich krajín (Veľká Británia, Švédsko, Maďarsko, Slovinsko, Belgicko, Chorvátsko).

„Pri každej inscenácii sa usilujeme robiť to, čo nepoznáme a čo sme nikdy nerobili. Predovšetkým preto, lebo nás zaujíma konflikt medzi našou nekompetentnosťou a našou geniálnosťou, keď sme nútení snažiť sa dosiahnuť takmer nemožné a keď sme majstrami niečoho, o čom nič nevieme,“ zdôvodňuje Pavol Liška s tým, že keď ich oslovili, aby spolupracovali s tanečnou skupinou, položili si otázku, čo je pre tanečníkov najzložitejšie. „Ukázalo sa, že jazyk. Tak sme napísali komplikovaný text vo verši, v jambickom pentametri, najlepšie, ako sme vedeli. Pri práci sme potom skúšali množstvo prístupov a hľadali ten najradikálnejší, v ktorom text a akcia vyznievajú najlepšie,“ opísal Pavol Liška ich tvorbu.

„Kartónová výzdoba, kovbojské oblečenie a neustále rozpútavanie násilia sú karikatúrami Tea Party a Trumpa. Vo skvelom scenári – ako vždy, keď ho píšú Liška a Copperová, však znie aj Arthur Miller a Anton Pavlovič Čechov. Citáty spojené s klišé každodenného Američana z ulice a so sitkomami parodujú americký sen, ktorý stále hľadajú milióny Američanov s väčšou vášňou a odhodlaním než kedykoľvek predtým,“ napísal v recenzii na unikátnu inscenáciu Theaterkrant.

Exkluzívny rozhovor s Pavlom Liškom si môžete prečítať v špeciálnej festivalovej prílohe Denníka N už 14. septembra 2017.

Inšpirovaní Kafkom

Pavol Liška a Kelly Copperová, inšpirovaní Prírodným divadlom z Oklahomy z Kafkovho nedokončeného románu Amerika, utopickým miestom, kde mal hlavný hrdina Karl Rossman opäť nájsť slobodu, prácu a domov, a v ktorom mohol hrať každý, kto sa prihlásil, založili v roku 2006 v New Yorku pozoruhodnú a kritikmi zakrátko oceňovanú divadelnú skupinu The Nature Theater of Oklahoma.

Táto v USA a v západnej Európe preslávená divadelná skupina má za sebou rad úspešných produkcií, napr. beztextové *Poetics: a ballet brut* alebo naopak, textom nabité *No Dice* či slávny divadelný opus *Life and Times Episodes*, s ktorým precestovali všetky významné divadelné festivaly.

Kolektív a autorská tvorba je pre Nature Theater of Oklahoma dôležitým prvkom. Pavla Liška a Kelly Copperovú zaujíma úplná prítomnosť performerera na javisku, jeho angažovanosť a zároveň spoločná intenzívna tvorba plná improvizácií, používania ready made objektov a rôznych odkazov na súčasnú filozofiu a teóriu umenia. Nie náhodou Nature Theater of Oklahoma čerpá z dedičstva happeningu, performance art a ďalších foriem umenia. Hlásia sa k takým umelcom, akými sú napr. Marcel Duchamp, Alan Kaprow, John Cage či francúzske filmárske duo Jean-Marie Straub a Daniele Huillet.

Oficiálna stránka Nature Theater of Oklahoma <http://www.oktheater.org/>

Záštitu nad festivalom prevzal minister kultúry SR Marek Maďarič, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor Mesta Nitra Jozef Dvonč.

VSTUPENKY UŽ V PREDAJI

Hlavný program Divadelnej Nitry 2017 ponúkne počas piatich festivalových dní 10 inscenácií tvorcov z Belgicka, Českej republiky, Grécka, Poľska, Spojených štátov amerických, Slovinska a Slovenska.

SPOT DIVADELNEJ NITRY 2017

Vstupenky sú už v predaji, možno ich získať prostredníctvom internetového portálu www.predpredaj.sk v sekcii Divadlo. Pokladnica je otvorená od 21. augusta každý pracovný deň od 14.00 do 17.00 v Divadle Andreja Bagara v Nitre (vchod zo Svätoplukovho námestia).

Okrem vstupeniek je možné zakúpiť si prostredníctvom toho istého portálu aj festivalové tričko s jedným z vybraných kľúčových slov.

Hlavný festivalový program

Všetky informácie o vstupenkách

Všetky aktuálne informácie nájdete na: www.nitrafest.sk a www.facebook.com/divadelna.nitra

> Kontakt

International Theatre Festival

DIVADELNÁ NITRA 2017

22. – 26. Sept 2017

Svätoplukovo nám.4, 950 53 Nitra, Slovakia

Tel./Fax: +421 37 6524 870

Mobile: +421 903 554 475

www.nitrafest.sk

Hlavný organizátor

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Divadelný ústav Bratislava

Spoluorganizátori

Amnesty International, Institut dokumentárneho filmu, Praha, Kinoklub Tatra Nitra, Krajská knižnica Karola Kmeťka, Krajské osvetové stredisko, Living Memory, Materské centrum Klokanček, Nitrianska galéria, OZ Pokoj a dobro, Ponitrianske múzeum, Post Bellum SK, Súkromné konzervatórium v Nitre, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, krajské stredisko Nitra, ZŠ kniežaťa Pribinu Nitra, ZŠI pre slabozrakých a nevidiacich Bratislava, ZUŠ J. Rosinského v Nitre

Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2017 – #FUNDAMENTALS z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia ako hlavný partner projektu.

Festival podporili

Hlavní mediální partneri

Mediální partneri

Partneri

